

HUKUKUN DALLARI

Dr.Öğr. Üyesi Barış TEKSOY
Hukukun Temel Kavramları Dersi

Hukukun Dallara Ayrılması

- Pedagojik, metodolojik ve işlevsel
- Kamu Hukuku-Özel Hukuk temel ayrımı ve bunların dalları
(Alan gösteren sektörel ya da tematik ayrımlar)
- Roma Hukuku kökenlidir, pozitif hukuk temel alınır. Dallar birbirlerinden ilkeler ve kavramlar bakımından ayrışır.
- Ölçüt: Devlet egemenlik yetkisinden kaynaklanan kamu gücünü kullanıyor mu? Kullanıyorsa bir kamu hukuku ilişkisi vardır.

Kamu Hukuku konularına örnekler

- Devletlerin yargı yetkisi
- TBMM'nin yasa yapma usulü
- Cumhurbaşkanı'nın yetkileri
- Kamulaştırma
- Belediyenin imar planlaması
- Millî eğitim müfredatının belirlenmesi
- Devlet memurunun sorumluluğu
- Suç işleyen kişinin cezalandırılması
- Vergi toplama
- Vatandaşlığın kazanılması ve kaybı

Özel Hukuk konularına örnekler

- Hak ve fiil ehliyeti
- Mülkiyet hakkının devri
- Evlenme
- Kira Sözleşmesi
- Kişilik haklarının korunması
- Vasiyetname yoluyla mirasçı tayini
- Borca aykırılık nedeniyle tazminat
- Ticarî işletme rehni
- Şirket ortağının şirket borçlarından doğan sorumluluğu

KAMU HUKUKUNUN DALLARI

Kamu Hukukunun Dalları

- ULUSLARARASI HUKUK
- ANAYASA HUKUKU
- İDARE HUKUKU
- CEZA HUKUKU
- YARGILAMA HUKUKU
- İCRA VE İFLAS HUKUKU
- MALÎ HUKUK (VERGİ HUKUKU)

ULUSLARARASI HUKUK

- Devletler Hukuku, Devletler Umumi Hukuku, Uluslararası Kamu Hukuku

İng. International Law, Public International Law

Fr. Droit International, Droit International Public

Alm. Völkerrecht, Internationales Recht

Özneleri:

- Devletler (geleneksel)
- Uluslararası Örgütler (2. Dünya Savaşı sonrası)
- Gerçek kişiler (İnsan Hakları)

ULUSLARARASI HUKUKUN KAYNAKLARI

(?) Yasama, yargı ve zorlama eksikliği

1- Uluslararası Antlaşmalar:

Antlaşma, anlaşma, sözleşme, şart, protokol, statü
(yazılı kaynaklar)

2- Uluslararası Teamül: (Yapılageliş)

3- Hukukun Genel İlkeleri:

“Ulusal hukuk düzenlerinin birçoğunda yer alan, nitelikleri uluslararası hukuk alanına aktarılmaya uygun olan, ortak ve temel hukuk ilkeleri.”

Örn: Ahde vefa ilkesi, hakkın kötüye kullanılmaması, kazanılmış haklara saygı ilkesi

4- Uluslararası Yargı ve Hakemlik Kararları

5- Öğreti (Doktrin)

ANAYASA HUKUKU

Anayasa hukukunun temel konuları:

- Devletin temel nitelikleri ve örgütlenme biçimi
- Devletin işlevleri (3 temel işlev)
- Devlet örgütünün temel organları, yetki ve görevleri, aralarındaki ilişkiler
- Devlet-birey ilişkileri, bireyin hakları ve özgürlükleri

İDARE HUKUKU

- İdare: Amme İdaresi/Kamu Yönetimi
- Teknik anlamda: Yürütme ve yürütmeye bağlı örgüt ve görevliler (Cumhurbaşkanı + Kamu Örgütleri ve Kamu Personeli)
- Kamu Örgütü-Kamu Hizmeti İlişkisi (Kamu kaynaklarının kamu yararına kullanılması)
- İdare hukukunun başlıca konuları: İdarî Teşkilat-Yönetim Örgütü, Merkezî Yönetim-Yerinden Yönetim (Belediyeler), İdarî İşlem-Eylem-Karar, İdarî Sözleşme, Kamu Personeli, Bütçe-Gelirler-Harcamalar (Malî Hukuk, Vergi Hukuku), İdarenin Denetimi, İdarî Yargılama Hukuku

CEZA HUKUKU

- Hangi hukuka aykırı davranışlar suç teşkil eder? (+Kabahatler)
- Suç sayılan davranışlara hangi cezalar verilir? (+Güvenlik tedbirleri, idarî yaptırımlar)
- Cezalar nasıl uygulanır? (Ceza Yargılaması Hukuku, Ceza İnfaz Hukuku)